

Arbejdstilsynets krav til gaffelstabler certifikatprøver (A) & gaffeltruckcertifikat prøver (B), jf. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29/11/2017

Indhold

- Arbejdstilsynets krav til prøven
- Certifikatprøven; struktur, indhold, gennemførelse
- Bedømmelse
- Bilag med godkendelseskrav til Arbejdstilsynets censorer og eksaminatorer

Ændringer

- Præcisering af kravene til censorer (s. 7, 20)
- Opdateret med hensyn til bekendtgørelses- og lovhenvvisninger (numre og titler)

Gældende fra 1. februar 2018

Indhold

Forord.....	3
Lov grundlag for certifikatkravet.....	4
Krav til erhvervelse af certifikat	4
Alderskrav	4
Certifikatudstedelse og certifikattyper	5
Krav til certifikatprøven.....	5
Krav til kvalifikationer i forhold til certifikatprøven	6
Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse	7
Indstilling til prøve.....	7
Gennemførelse af certifikatprøvens teoretiske del.....	7
Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del	8
Bedømmelse.....	10
Eksempler på fejltyper	10
Vejledende bedømmelseskriterier.....	11
Den endelige bedømmelse	12
Ikke beståede, delvis beståede prøver og omprøver	12
Direkte prøve (prøve uden forudgående gennemførelse af uddannelse)	13
Tilsyn	13
Klagemuligheder	13

Vejledning for gaffelstablercertifikat- og gaffeltruckcertifikatprøver

Forord

Formålet med denne vejledning er at give Arbejdstilsynets eksaminatorer og censorer, begge godkendt jf. bilag 2 af Transporterhervets Uddannelser (TUR), den bedst mulige baggrund for at kunne udføre en kvalificeret og ensartet bedømmelse ved certifikatprøverne, hvilket er en væsentlig forudsætning for at certifikatprøverne får den ønskede kvalitet og det nødvendige niveau.

Vejledningen er udarbejdet af TUR, og har efterfølgende været i høring hos Arbejdstilsynet og er således at betragte som kravene til certifikatprøverne for henholdsvis gaffelstablercertifikat A og gaffeltruckcertifikat B.

Vejledningen vil orientere om baggrunden for certifikatprøven og vilkårene for at bestå såvel den teoretiske som den praktiske prøve. Derudover er der i vejledningen angivet regler, rammer og vilkår for certifikatprøven samt kriterierne for at blive godkendt som eksaminator og som censor.

Lov grundlag for certifikatkravet

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29. november 2017 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser gælder følgende for gaffeltrucks og gaffelstablere:

(Fra bekendtgørelse nr. 1346)

§ 7. Gaffelstablere eller lignende maskiner må kun føres af personer, der har gennemgået og bestået uddannelsen »Gaffeltruck A« (gaffelstabler) eller »Gaffeltruck B« (gaffeltruck). Det fremgår af bilag 2, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af før, der kan udstedes certifikat.

Stk. 2. Ved »gaffelstablere eller lignende maskiner« forstås maskiner med mekanisk løft af byrder på gafler langs den ene side af en lodret mast, som har mekanisk kørsel, og som har støtteben under byrden.

Stk. 3. Gaffeltrucks eller lignende maskiner må kun føres af personer, der har gennemgået og bestået uddannelsen »Gaffeltruck B« (gaffeltruck). Det fremgår af bilag 2, hvilke kvalifikationer man skal være i besiddelse af før, der kan udstedes certifikat.

Stk. 4. Ved »gaffeltrucks eller lignende maskiner« forstås maskiner med mekanisk løft af byrder på gafler langs den ene side af en lodret mast, som har mekanisk kørsel, og som ikke har støtteben under byrden.

Stk. 5. Der stilles ikke krav om uddannelse til løft af byrder med gaffelstablere, gaffeltrucks eller lignende maskiner:

- 1) Hvis løftehøjden med nøglekontakt eller lignende er begrænset til maksimalt 1 meter.
- 2) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner under kørsel altid er styret af skinner eller lignende, fx sporbundne plukketrucks og reolstablere.
- 3) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner indgår som en del af et automatisk anlæg.
- 4) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner tilhører et skib og føres af dets besætning.
- 5) Hvis gaffeltrucks, -stablere eller lignende maskiner afprøves efter reparation eller ved kørsel uden byrder.
- 6) Hvis den lodrette mast er monteret på traktor som uskifteligt udstyr, og den maksimale løftehøjde er mindre end 3,3m og den anvendes inden for jordbruget.

Udover kravene om certifikat til forskellige typer maskiner, er der i bekendtgørelsen angivet kravene til at erhverve certifikatet:

Krav til erhvervelse af certifikat

§ 22. Direktøren for Arbejdstilsynet fastsætter omfanget af kravene til prøven for de enkelte certifikattyper.

Stk. 2. De i kapitel 2 nævnte certifikater kan kun udstedes til den, der

- 1) kan fremlægge bevis for at have aflagt en prøve, der godtgør, at personen er i besiddelse af de nødvendige teoretiske og praktiske kvalifikationer, der kræves for at føre det tekniske hjælpemiddel, der søges certifikat til, og
- 2) er helbredsmæssigt egnet til at føre det tekniske hjælpemiddel. Dette dokumenteres enten ved kørekort eller den helbredserklæring, som gives i forbindelse med udstedelse af kørekort.

Alderskrav

§ 23. Certifikater efter denne bekendtgørelses kapitel 2 samt §§ 10 og 11 kan kun udstedes til personer, der er fyldt 18 år.

Stk. 2. Certifikater efter bekendtgørelsen kapitel 2 kan dog erhverves af unge, som er fyldt 15 år, i det omfang erhvervelsen er et nødvendigt led i en erhvervskompetencegivende uddannelse, der er reguleret ved lov eller i henhold til lov, og hvis erhvervelsen er nødvendig for den konkrete uddannelses gennemførelse.

Certifikatudstedelse og certifikattyper

Der findes to typer certifikater, A og B, med tilsvarende uddannelser. Prøver kan aflægges i to hovedgrupper af gaffeltruck:

A: Gaffelstabler, der kan betjenes gående (førerstangsgaffeltruck, evt. med stå-plade).

B: Gaffeltruck, som føreren skal stå eller sidde på.

Uddannelsesbevis udgør certifikatet.

Uddannelsesbevis udstedes af uddannelsesinstitutioner godkendt til arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser af Undervisningsministeriet jf. bekendtgørelse af lov om arbejdsmarkedsuddannelser, nr. 226 af 04/03/2014 og bekendtgørelse af lov om erhvervsuddannelser, LBK nr. 271 af 24/03/2017. Det fremgår heraf, at Undervisningsministeriet efter udtalelse fra henholdsvis Rådet for Voksen- og Efteruddannelse og Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser fastsætter nærmere regler om udformning og udstedelse af beviser.

Uddannelsen vurderes først som gennemført, når både praktisk og teoretisk prøve er gennemført og bestået.

Hvis prøven er aflagt på særlige vilkår efter dispensation fra Arbejdstilsynet, skal dispensation følge uddannelsesbevis.

Se også efterfølgende under "Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del".

Krav til certifikatprøven

Ifølge Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29. november 2017, om arbejdsmiljøfaglige uddannelser fastsætter Arbejdstilsynet omfanget af kravene til certifikatprøverne (jf. § 22). De specifikke krav til prøven er fastsat i de respektive censorvejledninger inden for de forskellige certifikattyper.

Efteruddannelsesudvalg/fagligt udvalg

Denne vejledning er udarbejdet af Transporterhervets Uddannelser (TUR), som er efteruddannelsesudvalg og fagligt udvalg for transporterhervene.

Krav til kvalifikationer i forhold til certifikatprøven

I Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29. november 2017 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser, bilag 2, er der specificeret hvilke kvalifikationer, der er nødvendige for at føre og betjene henholdsvis gaffeltrucks og gaffelstablere. Disse kvalifikationer skal dokumenteres ved certifikatprøven.

Ved prøven skal følgende kvalifikationer godtgøres:

- 1) kende til risici forbundet med arbejde med gaffeltrucken/gaffelstablere,
- 2) kende til gaffeltruckens/gaffelstablernes opbygning og sikkerhedsanordninger,
- 3) kende til gaffeltruckens/gaffelstablernes beregnede anvendelse, herunder anvendelsesbegrænsninger,
- 4) kende til korrekt køreteknik, herunder afpasning af hastighed, valg af forlæns/baglæns kørsel, kørsel i snævre rum,
- 5) kunne betjene gaffeltrucken/gaffelstablere sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
- 6) kende til forskellige stablingsteknikker i forhold til byrdens beskaffenhed,
- 7) kunne afsætte og optage byrden sikkerhedsmæssigt forsvarligt i reoler og blokstabler med varierende højde,
- 8) kunne stuve gods på lastbil og i container,
- 9) kunne vurdere byrdens vægt og tyngdepunktets placering, og vide om byrden ligger stabilt, inden der løftes,
- 10) kunne vælge egnet palle/løftetilbehør,
- 11) vide, hvor ofte gaffeltrucken/gaffelstablere skal efterses og vedligeholdes,
- 12) kunne gennemføre de eftersyn, som gaffeltruckføreren er ansvarlig for,
- 13) kende reglerne om personløft med gaffeltruck,
- 14) kunne foretage elementær brandbekæmpelse og førstehjælp, og
- 15) kende til den konkrete maskine, der skal anvendes, med udgangspunkt i leverandørens brugsanvisning.

Ovennævnte kvalifikationskravs indhold og niveau er indarbejdet i teoriprøven. Teoriprøven er udarbejdet og godkendt af TUR efter høring i Arbejdstilsynet, og for den praktiske del af prøvens vedkommende beskrevet i denne vejledning. Se afsnittet "Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del".

Uddannelsen der fører til certifikatet og selve certifikatprøven aflægges på erhvervsskoler, AMU-centre eller andre institutioner, der er godkendt til udbud af certifikatuddannelserne – jf. § 21 i ovennævnte bekendtgørelse.

Uddannelserne til gaffeltruckcertifikat og gaffelstablertcertifikat er udviklet af TUR og godkendt af Undervisningsministeriet (se bilag 1 med beskrivelser af uddannelserne). Beskrivelserne kan også findes på: www.amukurs.dk og www.ug.dk

Censoratets sammensætning og andre generelle bestemmelser om certifikatprøven

Certifikatprøven bedømmes af en eksaminator (faglæreren) og af en censor, begge godkendt af TUR.

Uddannelsesinstitutionen er ansvarlig for, at eksaminator har de nødvendige faglige kvalifikationer og er godkendt til at kunne foretage bedømmelsen i henhold til denne censorvejledning.

Censoren er en person med relevant erhvervserfaring – herunder gaffeltruckførercertifikat - enten fra erhvervslivet eller fra en uddannelsesinstitution. Censoren udpeges af uddannelsesinstitutionen og godkendes af TUR.

Regler og procedurer vedrørende godkendelse og opretholdelse af godkendelse fremgår af bilag 2.

En censor kan ikke bedømme certifikatprøver på en uddannelsesinstitution, hvor vedkommende er ansat.

En censor og en eksaminator kan ikke bedømme certifikatprøver, hvor der kan opstå mistanke eller tvivl om inhabilitet; som for eksempel bedømmelse af vedkommendes familie, venner, bekendte, kolleger, medarbejdere eller andre personer med personlig relation til censor/eksaminator.

Hvis censor og eksaminator er uenige om hvorvidt deltagerens (eksaminandens) præstation skal bedømmes til "Bestået" eller "Ikke bestået", er censors bedømmelse afgørende (som i § 14 stk. 3 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, BEK 262 af 20/03/2007, UVM).

Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse

Certifikatprøven opdeles i to dele:

- 1) Teoretisk del
- 2) Praktisk del

De to prøvedele er i princippet to af hinanden uafhængige prøver som begge skal bestås – i vilkårlig rækkefølge inden for 6 måneder - for at der kan udstedes et certifikat.

Certifikatprøven aflægges normalt på kursets sidste dag.

Indstilling til prøve

Kun elever, der efter eksaminatorens vurdering har gennemført uddannelsen med tilfredsstillende resultat, indstilles til certifikatprøven.

Gennemførelse af certifikatprøvens teoretiske del

Den teoretiske del af prøven gennemføres ved at deltageren besvarer en række spørgsmål i en elektronisk prøve udviklet og vedligeholdt af TUR samt godkendt af Arbejdstilsynet.

Prøven løses selvstændigt uden brug af hjælpemidler og notater (lommeregner, blyant og papir er tilladt).

Deltagernes gennemførelse af den teoretiske prøve overværes af en tilsynsførende. Den tilsynsførende skal være en person, der ikke har fungeret som underviser for deltagerne.

Den teoretiske prøve til certifikat A omfatter 15 spørgsmål, hvortil der maksimalt må anvendes 30 minutter til den enkelte deltagers besvarelse.

Den teoretiske prøve til certifikat B omfatter 20 spørgsmål, hvortil der maksimalt må anvendes 45 minutter til den enkelte deltagers besvarelse.

Der må kun anvendes prøver udarbejdet af TUR og godkendt af Arbejdstilsynet.

Hvis uddannelsesinstitutionen på baggrund af en individuel vurdering har ydet særlig hjælp/pædagogisk støtte til en deltager under uddannelsen, og hvis uddannelsesinstitutionen har vurderet, at der er behov for særlig hjælp/pædagogisk støtte i forbindelse med prøven, kan eksaminator give tilladelse til, at der for eksempel anvendes tolk, hjælp til oplæsning af spørgsmål eller betjening af pc i forbindelse med prøveafleggelsen.

Alle omkostninger til tolkehjælp eller supplerende hjælp/støtte afholdes af deltageren medmindre andet er aftalt med uddannelsesinstitutionen. Der skal anvendes autoriserede eller godkendte tolke/translatorer.

Gennemførelse af certifikatprøvens praktiske del

Den praktiske del af certifikatprøven foregår i øvelsesområdet ved, at deltagerne udfører en række arbejdsopgaver.

Arbejdstilsynet kan give dispensation i forhold til prøven vedrørende hvilke typer maskiner der anvendes ved prøveafleggelsen. Der kan ansøges om dispensation i tilfælde hvor deltageren på grund af fysiske begrænsninger ikke er i stand til at føre og betjene almindelig forekommende maskiner på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

Såfremt der gives dispensation til at aflægge prøve på en bestemt maskine eller maskintype, skal det påføres på vedkommendes certifikat (eller ved et supplement til certifikatet/uddannelsesbeviset), at certifikatet kun gælder til pågældende maskine eller maskintype. Dette gælder også, hvis der kræves særligt eftermonteret hjælpeudstyr på maskinen for at deltageren kan betjene denne.

Arbejdsopgaverne til prøven

Censor skal, før prøvens begyndelse, have godkendt arbejdsopgavernes egnethed som vurderingsgrundlag for Arbejdstilsynets krav.

Arbejdsopgaverne til prøven skal være typiske arbejdsopgaver for en gaffeltruck med en sværhedsgrad, som står i rimeligt forhold til uddannelsens varighed, og som samtidig gør det muligt at bedømme deltagernes færdigheder i forhold til beståelseskravene jf. kvalifikationskravene i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1346 af 29. november 2017, om arbejdsmiljøfaglige uddannelser med senere ændringer.

Typiske arbejdsopgaver¹:

- 1) Godshåndtering; optagning og afsætning af forskelligt gods (stykods, pallegods, langods) i forskellige højder (op til mindst 3000 mm), i forskellige reoltyper; stabling af gods.
- 2) Lastning og losning; lastning og losning af gods i container og på lastbillad.
- 3) Manøvrering; i snævre rum, smalle gange, økonomivending, ramper og pladser.

Der skal til prøven være samme type udstyr til rådighed, som krævet i forbindelse med uddannelsen, således at arbejdsopgaverne til prøven kan tilrettelægges i overensstemmelse med de ovenfor nævnte typiske arbejdsopgaver.

Til prøven må der maksimalt være 7 gaffeltrucks/gaffelstablere kørende samtidigt (pr. censorat). Der må dog aldrig være flere gaffeltrucks/gaffelstablere kørende samtidigt, end at censoratet kontinuerligt kan overskue hele området, alle deltagere og alle øvelser.

Den praktiske del af certifikatprøven bør afspejle, at der i uddannelsesforløbet har været arbejdet med ovennævnte arbejdsopgaver.

Den praktiske prøvedel kan dog tilrettelægges således, at den enkelte deltager ikke nødvendigvis skal nå at udføre samtlige arbejdsopgaver nævnt ovenfor, men i stedet tilfældigt valgte (af censoratet) arbejdsopgaver, som gør det muligt at bedømme deltagernes færdigheder.

Arbejdsopgaverne bedømmes af censoratet, og der observeres på alle deltagere.

Til gaffeltruckførercertifikat A er den praktiske prøvedels samlede varighed for den enkelte deltager 45 minutter, svarende til 15 minutters kørsel pr. opgave.

Til gaffeltruckførercertifikat B er den praktiske prøvedels samlede varighed for den enkelte deltager 1 time, svarende til 20 minutters kørsel pr. opgave.

Gaffelstablertcertifikat A

Hver enkelt deltager skal som minimum udføre de fastlagte opgaver for tre forskellige typer gaffelstablere med forskellig opbygning og udstyr.

Gaffeltruckførercertifikat B

Hver enkelt deltager skal som minimum udføre de fastlagte opgaver for: En gaffelstabler, en el-drevet 3-hjulet gaffeltruck eller en el-drevet 4-hjulet gaffeltruck, og en motor-drevet gaffeltruck. I stedet for den el-drevne 3-hjulede gaffeltruck, eller den el-drevne 4-hjulede gaffeltruck, kan der anvendes en rækketruck.

¹ De nævnte opgaver vedrører certifikat B. I forbindelse med praktiske prøver til certifikat A tilpasses arbejdsopgaverne i forhold til maskinerne. For eksempel skal der ikke indgå rampekørsel med gaffelstablere.

Bedømmelse

Eksempler på fejltyper

For at opnå den størst mulige ensartethed i den landsdækkende bedømmelse af certifikatprøvens praktiske del, er der nedenfor nævnt en række typiske fejlmuligheder, som udgangspunkt for bedømmelsen af den enkelte deltagers præstationer.

Fejltyperne er inddelt i to grupper:

Type 1 fejl

Påkørsel:	Enhver form for påkørsel der påfører – eller risikerer at påføre - personer, gods eller andet materiel skader.
Nedrivning:	Enhver form for nedrivning eller tab af gods der medfører – eller risikerer at medføre – skader på personer, gods eller andet materiel.
Skæv stabling:	Enhver form for skæv stabling af gods, hvor der er fare for, at godset vælter eller medfører andre risici.
Rampekørsel:	Forkert rampekørsel med gods.
Uforsvarlig kørsel:	Uforsvarlig tilsidesættelse af stabilitets- og sikkerhedsfaktorer for eksempel for høj hastighed, højt løftede gafler eller andre situationer, hvor censoratet skønner, at der er fare for uheld eller ulykker.

Type 2 fejl

Manglende orientering:	Hvor deltageren tydeligvis ikke orienterer sig i forhold til kørselsretningen og andre situationer, hvor føreren er uopmærksom.
Manglende signalgivning:	Hvor deltageren ikke følger eventuelle lokale påbud om signalgivning eller andre situationer hvor signalgivning er hensigtsmæssig i forhold til at afværge farlige situationer.
Rampekørsel:	Forkert rampekørsel uden gods.
Usikker betjening:	Usikker og uhensigtsmæssig betjening af gaffeltruck og gaffeltruckens funktioner.
Placering af gods:	Hvis godset placeres på en usikker og uhensigtsmæssig måde i reoler, containere og på lad. For eksempel hvis

godset ikke står tæt sammen på ladet, står for tæt sammen i reolen, læsses/aflæsses i forkert rækkefølge.

Mast og gaffler:	Hvis gafflerne ikke er vandrette ved optag og afsæt af gods. Hvis tilt ikke anvendes hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med praksis. Hvis der ikke køres med korrekt gaffelhøjde med og uden gods.
Parkering:	Gaffler ikke nede, parkeringsbremse ej aktiveret, retningsvælger ikke i neutral, uhensigtsmæssig placering af truck, sideskift ej i neutral stilling og styrehjulsorientering.

Vejledende bedømmelseskriterier

Type 1 fejl: Prøven kan ikke godkendes.

Type 2 fejl: Prøven kan ikke godkendes, hvis der er noteret flere end fire fejl. Ved gentagelse af samme type fejl dog højst tre fejl.

Ovennævnte fejltyper og bedømmelseskriterier er vejledende.

Det er vigtigt, at bedømmelsen af den enkelte deltager sker på baggrund af en helhedsvurdering af deltagerens præstationer ved prøven.

Helhedsvurderingen af deltagerens præstationer ved prøven tager udgangspunkt i tre hovedområder:

- 1) Sikkerhed i arbejdet
- 2) Godsbehandling og godsplacering
- 3) Maskinbetjening og manøvrering

I forbindelse med vurderingen har sikkerheden højeste prioritet – det betyder at hvis deltageren laver alvorlige fejl af sikkerhedsmæssig betydning (type 1 fejl eller lign.), kan vedkommende ikke bestå prøven.

Arbejdsopgaverne udføres i et passende tempo, som skal afspejle, at der køres sikkerhedsmæssigt forsvarligt og med en sikkerhed og rutine, som viser, at deltageren har opnået de nødvendige færdigheder i betjening af gaffeltrucks i henhold til Arbejdstilsynets krav. Det er i den forbindelse vigtigt at fastslå, at kravene for at bestå prøven ikke skal sættes urealistisk højt. Uddannelsernes normerede varighed er afstemt således, at langt de fleste af deltagerne normalt vil kunne nå uddannelsens mål inden for den fastlagte tid.

Den endelige bedømmelse

- 1) Såvel den teoretiske som den praktiske prøve skal bestås.
- 2) For at bestå den teoretiske del af prøven til gaffeltruckførercertifikat B må der maksimalt være i alt 4 fejl, heraf maksimalt 1 fejl i spørgsmål hvori der indgår aflæsning af lastdiagrammer. Tilsvarende maksimalt 3/1 fejl for gaffeltruckførercertifikat A.
- 3) For at bestå den praktiske del skal ovennævnte bedømmelseskriterier være opfyldt.

Der benyttes kun:

Bestået (B)

Ikke Bestået (IB)

Før endelig samlet bedømmelse af den praktiske prøve afgives skal censoratet foretage votering, idet der her skal anlægges en helhedsvurdering.

Hvis censor og eksaminator er uenige om hvorvidt deltagerens (eksaminandens) præstation skal bedømmes til "Bestået" eller "Ikke bestået", er censors bedømmelse afgørende (som i § 14 stk. 3 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, BEK 262 af 20/03/2007, UVM).

Hvis en deltager ikke består den praktiske prøve, skal censoratet over for vedkommende gøre rede for, hvad der ligger til grund for bedømmelsen. Såfremt deltageren ønsker det, skal redegørelsen afgives skriftligt.

Gaffeltruckførercertifikatet udstedes, når såvel den teoretiske som den praktiske prøvedel er godkendt.

Se også oven for under "Certifikatprøvens opdeling og gennemførelse".

Ikke beståede, delvis beståede prøver og omprøver

Hvis en deltager kun består enten den teoretiske eller den praktiske prøve, gælder denne i 6 måneder og kan derfor "genbruges" ved en ny prøveafleggelse inden for dette tidsrum. Uddannelsesinstitutionen udsteder dokumentation for den beståede del.

Uddannelsesinstitutionen (eksaminatoren) vurderer i hvert enkelt tilfælde – i samråd med deltageren - om der er behov for supplerende undervisning og i givet fald, hvor meget undervisning der er behov for, hvis deltageren kun har bestået den teoretiske eller den praktiske prøve.

Hvis en deltager hverken består den teoretiske eller den praktiske prøve, skal vedkommende normalt gennemføre et helt nyt uddannelsesforløb.

Hvis en deltager ikke består den teoretiske prøve eller den praktiske prøve, kan vedkommende tidligst komme til omprøve dagen efter den ordinære prøve. Hvis deltageren heller ikke består omprøven, kan vedkommende tidligst komme til omprøve igen efter 5 hverdage. Hvis deltageren heller ikke består 2. omprøve, skal vedkommende gennemføre et helt nyt uddannelsesforløb.

Direkte prøve (prøve uden forudgående gennemførelse af uddannelse)

Der gives normalt ikke adgang til direkte prøve uden forudgående uddannelse.

I tilfælde hvor en person kan dokumentere erfaring som gaffeltruckfører fra et land, hvor der ikke kræves certifikat/uddannelse, og det antages, at personen har de fornødne kvalifikationer, har personen mulighed for at få foretaget en individuel kompetencevurdering i henhold til Undervisningsministeriets regler herfor, hvor det vurderes om der kan gives tilladelse til deltagelse i en direkte prøve.

Arbejdstilsynet kan tillige indstille, at personer der i forbindelse med anerkendelse af vedkommendes kvalifikationer fra andre lande, skal have foretaget en kvalifikationsvurdering med henblik på en eventuel deltagelse i en direkte prøve.

En kvalifikationsvurdering omhandler de teoretiske og praktiske kvalifikationer, der er nødvendige for, at personen kan indstilles til certifikatprøven. Kvalifikationsvurderingen foretages på en uddannelsesinstitution som er godkendt hertil i henhold til Undervisningsministeriets regler.

Alle omkostninger vedrørende kvalifikationsvurderingen og en eventuel direkte prøve afholdes af deltageren med mindre andet er aftalt med uddannelsesinstitutionen

Tilsyn

TUR fører tilsyn med at certifikatprøverne sker efter denne vejlednings bestemmelser. Afgørelser træffes af TUR efter samråd med Arbejdstilsynet.

Klagemuligheder

Deltagere

Uddannelsesinstitutionen behandler eventuelle klager fra deltagere som angivet i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser – BEK 41 af 16/01/2014.

Klager over forhold ved prøver indgives individuelt af deltageren til uddannelsesinstitutionen. Klagen skal være skriftlig og begrundet. Klagen indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort.

Klagen kan vedrøre:

- 1) eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav,
- 2) prøveforløbet eller
- 3) bedømmelsen

Uddannelsesinstitutionen forelægger straks klagen for bedømmerne, der inden for 2 uger afgiver udtalelse. Klageren skal have lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for en frist af 1 uge. Uddannelsesinstitutionen afgør klagen efter samråd med TUR og Arbejdstilsynet.

Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet, og meddeles klageren hurtigst muligt.

Censoratet

Censoratet skal påse, at prøverne er i overensstemmelse med anvisningerne i denne vejledning samt øvrige relevante regler som for eksempel Arbejds miljøregler. Censoratet skal endvidere påse, at deltagerne får en ensartet og retfærdig bedømmelse af deres præstationer.

Finder censor eller eksaminator, at prøven ikke er forløbet efter reglerne, skal der indgives klage til uddannelsesinstitutionen med kopi til TUR. Uddannelsesinstitutionen afgiver eventuelle bemærkninger til TUR.

Klager afgøres af TUR efter samråd med Arbejdstilsynet.

Bilag 1

Relaterede uddannelser

Nummer:	47593
Titel:	Gaffelstabler certifikatkursus A, 5 dage
Kort titel:	Gaffelstabler A
Varighed:	5,0 dage.
Godkendelsesperiode:	24-04-2013 og fremefter
Status (EUU):	GOD
Status (UVM):	GOD

Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelserne

Deltageren kan efter endt uddannelse føre og betjene minimum fire forskellige typer selvkørende gaffelstablere med forskellig opbygning og udstyr efter gældende sikkerhedsbestemmelser ved transport af varierede godstyper i reolange, snævre rum og lagerhaller i overensstemmelse med færdselslovens krav.

Deltageren kan:

- Foretage korrekt stuvning, optagning og afsætning af forskelligt gods i forskellige højder i forskellige reoltyper i container og på lad, samt udføre blokstabling – herunder vælge egnet løfteudstyr og lastbærer.
- Udføre de eftersyn, som gaffelstabler føreren er ansvarlig for, og har ligeledes viden om, hvor ofte gaffelstablere skal efterses og vedligeholdes.
- Anvende leverandørens brugsanvisning i det daglige arbejde med gaffelstabler i forhold til at opnå kendskab til den/de konkrete maskine(r), der anvendes.
- Anvende sin viden om risici forbundet med at arbejde med gaffelstablere, herunder gaffelstablerens opbygning og sikkerhedsanordninger samt den beregnede anvendelse og anvendelsesbegrænsninger af de forskellige maskintyper.
- Aflæse forskellige typer belastningsdiagrammer på en sikker og forsvarlig måde, herunder vurdere byrdens vægt og tyngdepunktets placering samt vide om byrden ligger stabilt, inden der løftes.
- Arbejde aktivt med eget arbejdsmiljø/ergonomi, elementær brandbekæmpelse og førstehjælp i forbindelse med at føre og betjene gaffelstablere.

Uddannelsen indeholder de emner, der er nødvendige for at deltagerne kan tilegne sig de kvalifikationer, som kræves i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser (BEK 1346 af 29/11/2017) for at føre og betjene gaffelstablere. Uddannelsen omfatter tillige certifikatprøven, der aflægges i henhold nævnte bekendtgørelse som fastlagt i censorvejledningen for denne certifikattype.

Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis

Uddannelsesbevis udstedes af uddannelsestedet til de deltagere som har bestået certifikatprøven, og har gennemført den øvrige del af uddannelsen med tilfredsstillende resultat.
Certifikatprøven aflægges i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser og fastlagt i censorvejledningen for denne certifikattype.

Nummer: 47592
Titel: Gaffeltruck certifikatkursus B, 7 dage
Kort titel: GT B 7 dage
Varighed: 7,0 dage.
Godkendelsesperiode: 24-04-2013 og fremefter
Status (EUU): GOD
Status (UVM): GOD

Handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelserne

Deltageren kan efter gennemført uddannelse føre og betjene forskellige typer gaffeltrucks (eldrevne og gas-/dieseldrevne), og en selvkørende gaffelstabler, med forskellig opbygning og udstyr efter gældende sikkerhedsbestemmelser ved transport af varierede godstyper, på ramper, i reolgange, snævre rum og lagerhaller i overensstemmelse med færdselslovens krav.

Deltageren kan:

- Foretage korrekt stuvning, optagning og afsætning af forskelligt gods i forskellige højder i forskellige reoltyper i container og på lad, samt udføre blokstabling – herunder vælge egnet løfteudstyr og lastbærer.
- Udføre de eftersyn, som gaffeltruckføreren er ansvarlig for, og har viden om hvor ofte gaffeltrucken skal efterses og vedligeholdes.
- Anvende leverandørens brugsanvisning i det daglige arbejde med gaffeltruck i forhold til at opnå det nødvendige kendskab til den/de konkrete maskine(r), der anvendes.
- Anvende sin viden om risici forbundet med at arbejde med gaffeltrucks og gaffelstablere, herunder gaffeltruckens/gaffelstablerens opbygning og sikkerhedsanordninger samt den beregnede anvendelse og anvendelsesbegrænsninger af de forskellige trucktyper.
- Aflæse forskellige typer belastningsdiagrammer på en sikker og forsvarlig måde, herunder vurdere byrdens vægt og tyngdepunktets placering samt vide om byrden ligger stabilt, inden der løftes.
- Arbejde aktivt med eget arbejdsmiljø/ergonomi, elementær brandbekæmpelse og førstehjælp i forbindelse med at føre og betjene gaffeltrucks og gaffelstablere.

Uddannelsen indeholder de emner, der er nødvendige for at deltagerne kan tilegne sig de kvalifikationer, som kræves i Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser

(BEK 1346 af 29/11/2017) for at føre og betjene gaffeltrucks og gaffelstablere. Uddannelsen omfatter tillige certifikatprøven, der aflægges i henhold nævnte bekendtgørelse som fastlagt i censorvejledningen for denne certifikattype.

Bestemmelser om bedømmelse som forudsætning for opnåelse af bevis

Uddannelsesbevis udstedes af uddannelsesstedet til de deltagere som har bestået certifikatprøven, og har gennemført den øvrige del af uddannelsen med tilfredsstillende resultat. Certifikatprøven aflægges i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser og fastlagt i censorvejledningen for denne certifikattype.

Bilag 2

Procedurer og vilkår for godkendelse som eksaminator og som censor

Gældende fra den 1. januar 2013.

Bemærk!

Faglærere der er godkendt censor før 1. januar 2013 overgår uden videre til at være godkendt eksaminator. Opretholdelse af godkendelsen sker som angivet nedenfor.

Godkendelse som eksaminator

For at blive godkendt som eksaminator skal vedkommende godkendes af TUR. TURs godkendelse sker på baggrund af ansøgningskema (rekvireres hos TUR), udfyldt og indsendt af en uddannelsesinstitution samt resultatet af teoretisk og eventuelt praktisk prøve.

Personer, der kan dokumentere erhvervserfaring inden for gaffeltruckområdet, skal have:

- 1) Dokumentation om kørsel med gaffeltruck fra virksomhed/virksomheder.
- 2) Minimum 1 års erfaring, hvor gaffeltrucken jævnligt er benyttet, inden for de seneste 10 år.
- 3) Gaffeltruckførercertifikat B.
- 4) Gennemført føltjeneste (minimum et helt gaffeltruckcertifikatkursus B).
- 5) Bestået den teoretiske prøve.

Personer uden dokumenteret erhvervserfaring inden for gaffeltruckområdet skal have:

- 1) Gaffeltruckcertifikat B
- 2) Gennemført føltjeneste (minimum et helt gaffeltruckcertifikatkursus B)
- 3) Bestået godkendelsesprøve, bestående af en udvidet certifikatprøve (teoretisk og praktisk). Prøven censoreres af erfarne gaffeltruckførere udpeget af TUR.

Såfremt ovennævnte betingelser er opfyldt, godkendes vedkommende af TUR som eksaminator.

Godkendelsens opretholdelse

For at opretholde godkendelsen som eksaminator skal vedkommende følge TURs aftalte efteruddannelse.

Dette indebærer, at eksaminator som minimum skal deltage på TURs konference for gaffeltruckområdet mindst hvert andet år for at opretholde godkendelsen som eksaminator.

Godkendelse som censor

Censorer godkendes af TUR på baggrund af ansøgningskema (rekvireres hos TUR), udfyldt og indsendt af skolen.

TUR vurderer ansøgningen og meddeler afgørelsen til skolen. Ved vurderingen lægges der vægt på censors erhvervserfaring inden for gaffeltruckområdet.

Censoren behøver ikke at være gaffeltruckfører, men skal være en person fra erhvervslivet – eller en uddannelsesinstitution - med gaffeltruckcertifikat og med relevant erhvervserfaring inden for det pågældende gaffeltruckområde.

Censoren skal holde sig ajour med udviklingen inden for gaffeltruckområdet. Dette kan for eksempel ske ved deltagelse på de konferencer o. lign., som TUR måtte tilrettelægge. For at opretholde godkendelsen som censor skal vedkommende have været erhvervsaktiv inden for de seneste 5 år.

Generelt

Godkendelse som henholdsvis eksaminator og censor giver ret til bedømmelse af certifikatprøver på alle uddannelsesinstitutioner, der er godkendt af Undervisningsministeriet til udbud af gaffeltruck-/gaffelstablertifikatuddannelser.

Der skal foreligge godkendelse fra TUR, før eksaminator og censor må bedømme certifikatprøver i henhold til denne vejledning.

Tilbagekaldelse af godkendelse

Godkendelsen som henholdsvis eksaminator og censor kan tilbagekaldes af TUR, hvis betingelserne nævnt ovenfor ikke er opfyldt. Endvidere kan tilbagekaldelse ske, hvis gældende sikkerhedsregler og/eller bestemmelserne i denne vejledning ikke overholdes.

Eventuel tilbagekaldelse af godkendelse kan kun ske efter samråd med Arbejdstilsynet. Ved tilbagekaldelse af godkendelser skal Undervisningsministeriet orienteres.